

एक कोटीच्या बंगल्यात राहिल्यास मृत्यू येत नाही का?

माहेरची ओढ..

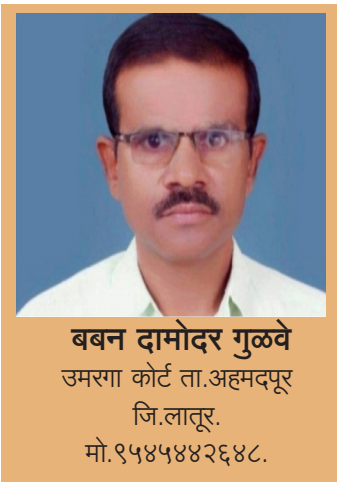
पर असावे घरारासखे नकोत
मुलत्या 'मिती' हे सुभाषित घरीचे
मनस्ये सांगते. घर मानवाच्या मूलभूत गरजा पेशी
एक गरज आहे. शहरात काही लोकांचे स्वतः
चे हक्काचे घर असते, काहींचे गावाकडे स्वतः
चे साधे घर असते. काही लोक विरायणे
दुसऱ्याच्या घरी घरभांडे देऊन राहतात आणि
काही लोकांकडे मोठ्या किंमतीची हायफाय बंगले
असतात. जन्मजात श्रीमंत लोकांनी फार मोठे
घर मोठे आणि महाडांडे बांधले आहेत. त्यांच्या
घरांच्या किंमती ऐकल्या की डोळे गमरतात.
परीबांनी शहरात प्लॉट किंवा घर खरेदी करण्याची
स्वप्ने सुद्धा बघू येते पणवडा वाढवण्या किंमती
मालकांनी व दलाल लोकांनी मिळून वाढवून
ठेवल्या आहेत. शहरात बांगो किंवा रो हाऊस
विकत घ्यायचे असले तर त्यांच्या किंमती एक
कोटीपेक्षा कमी नसत. पणवडा महागड्या घरात
राहिल्यास बहुतेक मृत्यू येत नसावा, अमरत्व
प्राप्त होत अशा मानसिकतेच्या लोकांनी शहरात
जिवे जमीन, प्लॉट व घरांच्या किंमती भरसणा
वाढवल्या आहेत. एकेकाळी घर म्हणजे निवारा
ही मानवाची मूलभूत गरज होती. साधारणपणे
तीन ते चार खोल्यांचे घर असायचे तर काहींचे
संसार दोन खोल्यांच्या घरात थाटलेले होते.
तरीही ते लोकाे सुखात व आनंदात न्हाऊन
निघायचे. ज्यांचे घर मोठे असायचे त्यांचे
आमाला मारी अगूय वाटायचे. स्वतःचे साधे
घर असेणे त्याकाळी समाधानाची गोष्ट होती
आणि आज कोणाचे घर चंच, अलिशान असा
महागडे आहे हे दाखवण्याची जीवपेशी स्पष्ट
लागली आहे. खरेतर घर हे फक्त घरारासखे
असावे, केवळ देखावा म्हणून किंवा घर चौघात
वाडवा व्हावी म्हणून महागडे घर बांधून कोणतेच
समाधान मिळत नाही. कारण त्या महागड्या
घरात राहिल्यास फायदा कोटिच होत नाही.
उलट पेश्या अपय्यय होतो, चांगले दुमदम
घर बांधले म्हणून वास्तूशांतीला आलेले लोक

शाबासकी देतात, जाताना जर तर च्या गोष्टी करून घर बांधलेल्या व्यक्तीला बुचकळ्यात टाकून जातात. शेवटी लोक कशाहीला दैवत मानत म्हणून त्यांची गोष्ट फार मालाला लावून घेऊन पारंगु, गरजेपुरते आपले स्वतःचे घर असले पाहिजे. तरीपण तेवढी माला गोष्ट काही जणांना जमत नाही, आतापर्यंत सही सुद्धा जमली नाही. स्वतःचे साधे घर बांधणे सोडा, साधारण रिकामा प्लॉट घेणे सुद्धा आवक्याच्या बाहेरील गोष्टी झाली आहे. काही व्यक्ती अलिशान बॅंगल बांधतात पण नेकरी निमित्त दुसऱ्या शहालत जावे लागते तेव्हा आपले घर भाड्याने देऊन जातात. दुसऱ्या शहालत स्वतः मासिक भाड्याने तत्वावर किरायाच्या घरात राहतात. ते काहीही असो, घरच्या किंमती आकाशाला गसरणी घालत आहेत. भारत हा गरीबांचा देश आहे. इथे आजही बरेच लोक मुक्यातवार राहतात व काही लोक पालाच्या घरात राहतात. देशात दुसरीकडे होयफान बंगले व टोलेजर्न इमारती थाटात उभे

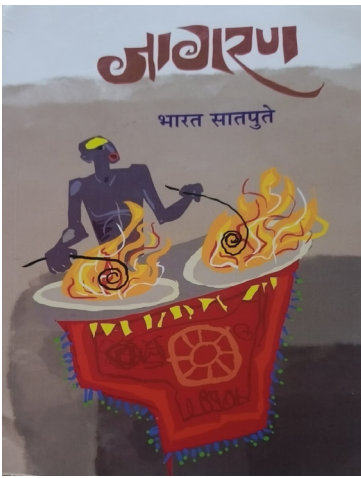
आहेत. इतकी कमालीची विषमता असुनही शासन बेवरांना घर देऊ शकत नाही आणि ठेवू नसते लोकांच्या घरच्या किंमती नोंदवणाऱ्या ठेवू शकत नाही. जे लोक खुल्या प्लॉटच्या व विक्रीला काढलेल्या घरच्या किंमती मागत आहेत तेवढे वाढवतात त्यांच्यावर नियंत्रण ठेवले पाहिजे आता कोणी म्हणेल, ज्याची मालमत्तेच मालकी असते तोच किंमत ठरवणार? तुम्ही किती कोणी वाढवणे हे संयुक्तिक नाही. मोठमोठे बंगले बांधून हायफाय सोसायटीत राहणाऱ्या लोकांचे स्वभावगुण ही फार विचित्र असतात. त्यांचे वर्तन सामान्य लोकांशी वेगळे असते, जणू अमरत्व लाभल्यासारखे. माणुसकी नसत नाहीत. ते इतरांना मदत करत असतात, गरजू पसली की गरजू लोकांच्या मदतीला धाणू उजवाळता. महागड्या घरात राहणाऱ्या लोकांकेही वृत्ती नसते. ते केवळ आपल्या कुटुंबाला प्राधान्य

देनात. इतरांना मदत करणे त्यांच्या स्पर्धावात नसत, तर त्यांच्यावार संस्कार झालेले नसतात. फक्त श्रीमंत कोणे, जास्तीत जास्त संपत्ती जमवणे एवढे त्यांना माहीत वर्वसे. म्हणून अशा वृत्तीच्या त्यांना शहरात वर्वस प्रस्थापित केले आहे. म्हणून जमीन, प्लॉट व घरांच्या खेरीद विक्री व्यवहारावर त्यांनी वर्वस मिळविले आहे. यामुळे शहरात जमिन, खुले प्लॉट व घरांच्या विक्री भरसाठ वाढवण्याचे गुत्ते आहेत. घर किंवा खुला प्लॉट घ्यायचे म्हटले की, एक कोटी रुपये मोजण्याची ऐत असली पाहिजे. घर हे घरासारखे असावे, महागड्या हायकाय बंगल्यासारखे काय, मध्यम महागड्या घरात राहिले काय आणि झोपडीत राहिले काय. मृत्यू तर चुकणारा नाही ना! म्हणून लोकांनी घराच्या वा खुल्या प्लॉटच्या किमती भरमसाठ वाढवू नका. अति तिथे माती द्यायला वेळ लागत नाही हे लक्षात ठेवा. काळ आणि वेळ जुळून आले की, सगळे होत्याचे नव्हेते होऊन जात. हे वेडिलेझात मंडळींच्या अनुभवाचे बोल लक्षात ठेवा.

सुविचारोंचा जागर करणारे आत्मचरित्र 'जागरण'

लेखक, कविवर्य, वात्रटिकाकार श्री. भारत सातपुते यांचे 'जागरण' हे आत्मचरित्र वाचनात आले. पुस्तकाचे मुखपृष्ठ अत्यंत आकर्षक आणि बोलके आहे. आत्मचरित्राचा नायक म्हणजे स्वतः लेखक. त्याच्या जीवनातील बहुतांश काळ यात शब्दबद्ध केला जातो. लेखकाच्याही आत्मचरित्राची सुरुवात लेखकाच्या बालपणापासून होते. लेखकाच्या अतीशय सामान्य कुटुंबात झालेला जन्म, हालाखीत गेलेले बालपण आणि शिक्षणासाठी केलेला संघर्ष पुस्तकाच्या पूर्वार्धात आहे. रस्त्यावर ओरडत चालले तर 'ते खायाला घे' म्हणून आत्मचरित्र रस्त बसायचे. आयलंडी कुठले पैस ? केसावर बंबई मिटाई मिळायची. आईने विंचरून न्हाण्याची तुराच्यांनी खवून ठेवलेले केस त्याला देऊन आमचे लाड पुरवायचे. दोन चार दिवसाला पुन्हा तो आला की पुन्हा आईपजळ हट्ट धरायचा, तवा आई चिड्ढू म्हणायची, "आता कुठून घेऊ, मेले केवढी जास्त गळत नाहीत ?" 'कान तुटलेली काट्टट आन एका बाजूला पळी व दुस-या बाजूला उलथले असलेले आई बरीच पैस जू जू वापरीत होती. सॉडस नसल्याने पदराने धरून चुलीवरले भगुने उतरून घ्यायची. एकाच परातीती दोघे दोघे जेवायचे कारण

तांबे असायचे. त्यातला मोठा तांब्या तर हागणदारीलाही वापरायचे. पुन्हा राखनेचे घासून खंडाळून तो तांब्या पाणी पायला घासयचे.” अशा आणि ब-याच प्रसंगांतून लेखकाच्या बालपणीची हालाकीची परिस्थिती सचित्र उभी करण्यात लेखक यशस्वी झाले आहेत. शिक्षक म्हणून सेवा काळात विविध परीक्षेत घेतलेली काही विरोधी भूमिका, प्रभारी मुख्याध्यापक म्हणून काम करताना विद्यार्थी हितासाठी

पारलेल्या करार भूमिका यातून निर्माण झालेले शत्रु व त्यामुळे आलेली अनेक झकote यात शिक्षण कल्याणतले लेखक यशवीत इंगले आहेत. शिक्षण क्षेत्रातील भ्रष्टाचार लेखकांनी उघडपणे मांडला आहे. ऊस तोंड कामगारांसाठी घालनांनी राजकीय नेत्यांच्या आणि शिक्षण विभागातील भ्रष्ट अधिका-यांच्या पाठीव्याम केलेली कोट्यावधी रुपयांच्या शासकीय निधीची लुट आणि लेखकाने हा भ्रष्टाचार रोखण्यासाठी केलेले प्रयत्न शिक्षण क्षेत्राचे वास्तव दाखवणारे आहेत. हल्ली पुरस्कार यसे मिळतात, याचे योग्यचेचित वर्ण लेखकाने केले आहे. जिल्हा परिषद माध्यमिक शाळांना प्रभारी मुख्याध्यापक म्हणून काम करत असताना 'सुट्टी विना शाळा' हा अगळा वेगळा उपक्रम आणि यातच सहकारी शिक्षकाने दाखल केलेला खोटा विनयभंगाचा

पुरस्कार :
लेखक : भा
(८०७६)
प्रकाशक
प्रकाशन
पृष्ठ :
किंमत : ९

शिक्षकी पेसाशी असणारी प्रामाणिकात लक्षात घेयाजोगी आहे.आत्मचरित्र लिहिणे खूप कठीण असते. कुळ्याची आत्मचरित्रात लेखकाचे संपूर्ण जीवन कधीही येत नाही. शिवाय काही घटना-प्रसंगांचे विस्मरण झालेले असते. मात्र ज्या काही घटना आठवतात आणि महत्वाच्या वाटतात त्या अगदी बारीक बारीक तपशिलासह लेखकाने मांडल्या आहेत. आपल्या आयुष्याचे तटस्थपणे पाहणे अवघड असते. ते ज्याला जमते तो आपल्या वर्तनाचा वस्तुनिष्ठ विचार करू शकतो. परखड आत्मपरीक्षण करू शकतो आणि प्रामाणिकपणे आपल्या आयुष्याचा पट वाचकांसमोर उभा करू शकतो. जागरण' या आत्मचरित्रा द्वारे गत जीवनाचा आलेख तटस्थपणे काढण्यात लेखक यशस्वी झाले आहेत. तशी भारत सातपुते यांची आणि माझी फार ओळख नाही आणि प्रत्यक्ष काही भेट ही नाही परंतु या आत्मचरित्र पाहून वाचनातून हा व्यक्ती आणि त्याचे एखासे व्यक्तिगत चरित्र कासे असले याचे चित्रच माझ्यासमोर उभा द्याले. हे आत्मचरित्र लेखकाला

वाचकांच्या नजरत सामान्याकडून असामान्याकडे नेणारे आहे. आम्हा वाचकांना सुद्धा प्रेरणादायी आहे. 'जागरण' हे आत्मचरित्र सुविचारांचा जागर करणारे आहे. मी काही अभिजात लेखक, साहित्यिक किंवा समीक्षक नाही. माझ्या परीक्षणाची भाषा अलीकडिकर, साहित्यिक चौकटीत कदाचित बसणार नाही. जवळपास ६० पुस्तके प्रकाशित असणाऱ्या श्री. भारत सातपुते यांच्या आत्मचरित्राचे परीक्षण करण्याइतका मी नक्कीच मोठा नाही. श्री. भारत सातपुते यांच्या 'जागरण' या आत्मचरित्रास

माझ्या	खूप-खूप	शुभेच्छा
--------	---------	----------

**सुरेश मंत्री,
अबाजोगाई.**

संपर्क: ९४०३६५०७२२

जन सुरक्षा की जन नियंत्रण? जन सुरक्षा कायद्यावर संविधानवादी प्रतिवाद..

सुरक्षा हवीच, पण स्वातंत्र्य गमावून नले। महाराष्ट्र विधिमंडळात सादर करण्यात आलेल्या व नुकत्याच पारित करण्यात आलेल्या 'जन सुरक्षा विधेयक २०२४' (The Maharashtra Public Security Act) ने राज्यातील नागरिक स्वातंत्र्यावर गदा आणली आहे. या कायद्याचा मूळ उद्देश म्हणजे "सार्वजनिक सुव्यवस्था राखणे," पण त्यामार्गे सत्तेतील लोकांच्या नियंत्रणावदी आणि नागरिकदेखी मनीवृत्तीचे बीज स्पष्ट दिसते आहे.

हा केवळ एक कायदा नाही, तर एक विचारसरणी आहे - जी 'सुरक्षे'च्या नावावर गाव घालते. हे विधेयक फक्त काही कलमांचे संकलन नाही; तर ते व्यक्तिस्वातंत्र्य, अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य आणि एकंदर लोकशाही संपन्नपण्याचे कारस्थान आहे हे नीट लक्षात घ्यायला हवे.

विधेयकाचा सारांश (मुख्य कलमांवर एक नजर)

१. 'संशयास्पद व्यक्तींवर प्रतिबंधात्मक कारवाई' करण्याचे अधिकार जिल्हाधिकारी आणि पोलीस अधिकाऱ्यांना
२. 'सार्वजनिक शांततेला धोका' निर्माण करणाऱ्या व्यक्तींना निवारणाविषय तडीपार करता येणे
३. व्यक्ती किंवा गटंवर प्रतिबंधात्मक नजरकैद, नजरबंदी
४. फेसबुक, सोशल मीडिया पोस्ट्सवरवील कारवाईचे अधिकार
५. 'जनतेच्या मनात अस्वस्थता, सरकारविरोधी भावना निर्माण करणाऱ्या'

कार्यकर्त्यांवर नजर ठेवण्याची तरतूद हे वाचताच घेऊन घ्यायचे होते। हे काय भारतीय राजघटनेचे मूल्याधिष्ठान असल्याने विधेयक आहे की बिसां मुंडा, भगतसिंग, सुखदेव, राजगुरु यांना 'अराजकवादी' ठरवणाऱ्या ब्रिटिश राजवटीचे पुरागमन ?

घटनास्पक मूल्यांशी विसंगती

१. कलम १९: अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा गळा कापणारे विधेयक: भारतीय संविधानाच्या कलम १९(१)(a) नुसार प्रत्येक नागरिकास अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा हक्क आहे. हे विधेयक मात्र त्या अभिव्यक्तीला 'अराजक' ठरवून तिला शिक्षा करण्याचा मार्ग मोकळा करतो. एखादा समाजकार्यकर्ता सरकारच्या धोरणावर टीका करतो, तर त्याला 'सार्वजनिक सुव्यवस्था धोक्यात घालणारा' ठरवले जाते.

२. कलम १४ आणि २१: समानता व वैयक्तिक स्वातंत्र्य: 'माझ्या इच्छेने मी कुठे जाईन, कुणाला भेटेन, काय बोलेन' यावर नियंत्रण हे संविधानाच्या मूलभूत हक्कांच्या विरोधात आहे. पण या कायद्याने पोलीस आणि जिल्हाधिकाऱ्यांना अशा व्यक्तींना गावाबाहेर पाठवण्याचा किंवा नोकरीपासून दूर ठेवण्याचा अधिकार दिला आहे.

इतिहासातील सावधानतेचे संकेत

१. ब्रिटिशकालीन 'रॉलेट कायदा' ची आठवण:

१९१९ मध्ये ब्रिटिशांनी 'रॉलेट ॲक्ट' आणला होता, ज्याने कोणत्याही आरोपांशिवाय भारतीयांना अटक करता येत होती.

जातीय 'जन सुरक्षा विधेयक' मधील

प्रतिबंधात्मक अटक, निवारणाशिवाय तडीपार, ही त्या काळाचीच आधुनिक आवृत्ती वाटते.

२. आपात्कालीन (Emergency) काळातील दडपशहाही:

१९७५ च्या आणीबाणीच्या काळात जेव्हा “राष्ट्रसुरक्षेसाठी” पत्रकार, साहित्यिक, आंदोलक यांना जेलमध्ये टाकण्यात आलं, तेच आता जन सुरक्षेच्या नावाखाली पुन्हा घडतायते दिसते.

जागतिक संदर्भ: लोकशाहीत अशा कायद्यांना हरकत घेणारे जागतिक ठराव

१. युरोपियन युनियनमध्ये मानवाधिकार आयोग अशा कायद्यांना प्रतीबंधात्मक (Preventive Oppression) ठरवतो.

२. ने असे स्पष्ट केले आहे की ‘Public order laws must not override fundamental freedoms.’

३. (US Supreme Court (Brandenburg v. Oh.) मध्ये ठरवले की, केवळ सुरक्षारविरोधी विचार मांडल्यामुळे व्यक्तीला गुन्हेगार ठरवता येत नाही.

काय आहेत विषयकाचे संभाव्य धोके ?

- पत्रकारांवर गुन्हे दाखल
- कार्यकर्त्यांना तडीपार
- विरोधकांवर राजकीय सुडभाव
- निषेध मोर्चाचे दमन
- सोशल मीडियावर पोस्ट करणाऱ्यांवर गुन्हे

लोकशाहीतील वैचारिक संघर्ष ‘आजाजा’ होतो. आता तो ‘तडीपाराने’ होईल का ?

संविधानवादी प्रतिवाद: विरोध करणे ही जबाबदारी

कायद्याच्या राज्यात सरकार लोकांचे सेवक

असते, मालक नाही. सरकारविरोधी टीका करणे, लोकांना त्यांच्या हक्काबाबत जागरूक करणे लोकांतीत अयशस्वी वाघा फोडणे ही पत्रकार, लेखक, साहित्यिक, लोककलावंत यांची जबाबदारी असते. अशाप्रकारच्या विरोधातूनच लोकशाही अधिकाधिक समृद्ध होत असते, विकसित होत असते.हा कायदा लोकांना संशयाच्या नजरेने पाहतो. ही ” ” च्या तत्त्वाला दिलेली थेट तिलांजली आहे.

माा, आता आपण काय करावे ?

- या कायद्याला लोकशाही विरोधी ठरवणे गरजेचे आहे.
- जागरूक नागरिक, वकील, पत्रकार, कार्यकर्ते, विद्यार्थी यांनी विरोधाचे सूू लावणे आवश्यक आहे.
- राज्यपालांनी हे विधेयक राज्यसभागृहात पुनर्विचारसाठी परत पाठवावे.
- घटनेच्या चौकटीत राहून सर्वोच्च न्यायालयात याचिका दाखल करण्याचा मार्गही खुला आहे.

जनतेसाठी कायदा की जनतेवर कायदा व जनतेच्या भूलभूत हक्कांवर मूढा ?

- जन सुरक्षा कायदा हा ‘जन दमन कायदा’ आहे.
- हा कायदा नाही, हा लोकशाहीची वाट लावणारा हुकूमशाही फतवा आहे.

चुप्पी तोडो

‘क्रांतीची तलवार ही विचारांच्या सहानेवर परजली जाते’ असे शहीद भगतसिंग सांगतात. जागतच्या सगळ्या बदलामागे विचार आहे. विचारात सगळे बदल अभिव्यक्ती स्वातंत्र्यतूनच जन्माला

आले आहेत. महाराष्ट्रतील स्वराज्याची
प्रांतीदेखील शहजीराजे - जिजाऊ - शिवबा
यांचे शोषणविरोधी व समतावादी विचारांतून
घडली, हा गौरवशाली इतिहास आपल्याकडे
आहे. आज त्याच महाराष्ट्रात सर्वसामान्यांचा
आवाज दाबू पाहणाऱ्या कायदा येऊ घातला
आहे.

स्वातंत्र्य हे सैनिकांच्या रणभूमीतील
बळासोबतच विचारवंतांच्या लेखणीवर आणि
कार्यकर्त्यांच्या स्तक्ताही कोरले गेले आहे.
आज तो इतिहास पुन्हा रचायचा की नष्ट
करायचा, हा निर्णय आपल्या 'निर्भीड
आवाजा'च्या ऐवजी 'निर्भीड विचारां'वर
अवलंबून आहे. म्हणून निर्भीडपणे बोलूया,
व्यक्त होऊया, बोलणाऱ्यांवर, लिहिणाऱ्यांवर,
कायदा होणाऱ्यांवर निर्भीड आणणाऱ्या
कायद्याला सर्व लोकसाही मागिते विरोध
करूया.

दप्तराविना शाळेत..

दसरा विना शाळेत आनंददायी
शनिवार ,
खूप आम्ही शिकणारं,मौज मजा
करणार...॥४॥

दसरा विना शाळेत , सकाळी.....
सकाळी
सकाळी लवकर,रोज आम्ही
उठणार
योगाआणि प्राणायाम, रोज आम्ही
करणार
दसरा विना शाळेत.....
...॥१॥

दसरा विना शाळेत , पाठीला... दसरां
आज नाहीअसणार,तरीआम्ही
शिकणार
आनंददायी शिक्षण ,रोज आम्ही
घेणार
दसरा विना
शाळेत.....॥२॥

दसरा विना शाळेत , कृतियुक्त
शिक्षण
कृतियुक्त शिक्षण,अनुभवतून
मिळणार
अनुभवाची शिंदोरी आम्हां ला
तारणार
दसरा विना शाळेत.....
...॥३॥

दसरा विना शाळेत, खेळातून शिक्षण
खेळातून शिक्षण आज आम्हां
मिळणार
खेळातला आनंद , आज आम्ही
घेणार
दसराविना शाळेत.....
..॥४॥

दसरा विना शाळेत ,प्रश्नमंजुषा
रमणार
प्रश्न मंजुषा स्मृती, ज्ञानरत्न ही
होणार
ज्ञानरत्नही होण्यास,खुप अभ्यास
करणार
दसरा विना शाळेत.....
..॥१॥

दसराविना शाळेत,शब्दांवर बोलू काही
शब्दवर बोलू काही , शब्दांवर
बोलणारं
शब्दांवर बोलुनी, व्यक्त आम्ही
होणार
दसरा विना
शाळेत.....॥६॥

दसरा विना शाळेत ,गाणी आणि
कविता
गाणी आणि कविता, छान !छान
गाणारं
शाळेबाहेरच्या शाळेत व्यक्तीमत्वही प
ुलणार
दसरा विना
शाळेत.....॥७॥

दसरा विना शाळेत कला गुणांची
मैफील
कला गुणांच्या संधीने ,वाव आम्हां
मिळणार
शाळाआमचीअभिमान,आम्ही खूप
शिकणार
दसरा विना
शाळेत.....॥८॥

हरिशचंद्र खेंदाड.
(गडकायांजलीकार)

चिमाचा रूसवा

चिमा रुसली कोपऱ्यात बसली
बाबाला नाही बोलली
आईला नाही बोलली
दादाला ही नाहीच बोलली...
शाळेला जायला
तयार नाही झाली
कोणालाच कळना
करावे तरी काय
रुसूबाईया रुसवा
काढायचा काय उपाय ?
आई म्हणाली
आवडीचा खाऊ देऊ ?
दादा म्हणाला माझी
नवी सायकल देईना
पण रुसूवा काही जाऊना
गोबऱ्या गाली हसू काही येईना...
बाबांनी केेली युक्ती छान
काढातून काढले दमर नवीन...
पुस्तक गेली, पेन्सिल, पेन
खबर, कंपास ही रंगपेटी छान...
पाहून विमा गेली हरखून
रुसूवा गेला लागेच पळून...
गोबऱ्या गाली अलेच येई
शाळेला जायची लागली घाई...

सुभाष रामलिंगप्पा
वैरागकर

आई म्हणून द्विजने

तिच्या पायात बेड्या
री चालते ती न थांबता
दुखं लपवते हसून
जगासाठी ती झुरता

सारे होतात आजाद
उडतात स्वप्नात नभी
आईच मात्र बांधलेली
वेदना भिडतात नभी

तिच्या हातात उरतो
नेहमी फक्त उष्टा घास
तसं स्वप्न तिचं ह्रवतं
रतो फक्त संसाराचा त्रास

नशिबाची नाही तक्रार
ही तिला श्वासांची भीक
री तिचं मन तस विचारतं
कुटुंबाचं काही नाही दुःखः
आई म्हणून झिजते
तिची ओळखच विसरते
स्त्री म्हणून ती कधीच
स्वतःला उलगडत नाही

सौ. उषाताई
पांडगे, धाराशिव

हे पत्र मालक, मुद्रक, प्रकाशक, संपादक चंद्रसेन गोविंदराव देशमुख यांनी आदेश प्रिंटर्स, रामकृष्ण कॉलनी, गवळी वाडा, धाराशिव, ता. जि. धाराशिव येथे छापून रामकृष्ण कॉलनी, गवळी वाडा, धाराशिव (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. (न्यायीक क्षेत्र धाराशिव) संपादक श्री. चंद्रसेन गोविंदराव देशमुख. मो. नं. ९८२२५९३९८०. विभागीय कार्यालय: सेक्टर नंबर ३२४, ई वॉर्ड, रिवोल्यूशन, ऑफिस नंबर युजी ०७, स्टेशन रोड, करवीर, कोल्हापूर RNI NO.- 2023/90078,

कोयना धरणाचे दरवाजे उघडले

धरणातून ५,५०० क्युसेक पाण्याचा विसर्ग

कोयना नदीकाठच्या गावांना सावधानतेचा इशारा

आरंभ मराठी | सातारा

कोयना पाणलोट क्षेत्रात पडणाऱ्या मुसळधार पावसामुळे कोयना धरणातील पाणीसाठा झपाट्याने वाढत आहे.धरणात ७६.५२ टीएमसी पाणीसाठा झाला असून धरणातील पाणी पातळी नियंत्रित करण्यासाठी कोयना धरणातून सकाळी ११ वाजता धरणाचे सहा वक्र दरवाजे उघडून ३,४०० तर पायथा विद्युतगृहातून २,१०० असा एकूण ५,५०० क्युसेक पाण्याचा विसर्ग कोयना नदीपात्रात करण्यात येत आहे.दरम्यान, धरणातून सोडण्यात येणाऱ्या पाण्यामुळे येथे नदीकाठच्या गावांना सतर्कतेचा इशारा देण्यात आला आहे. गेल्या २४ तासात कोयना पाणलोट क्षेत्रातील कोयना १२३ नवजा १६७ तर महाबळेश्वर

टेकल्याने कोयना धरण व्यवस्थापनाने धरणातून पाणी सोडण्याचा निर्णय घेतला.सध्या कोयना धरणाच्या पाणलोट क्षेत्रात उसंत घेतलेल्या पावसाने पुन्हा मंगळवारी सकाळपासून जोरदार सुरुवात केल्याने धरणात येणाऱ्या पाण्याची आवक वाढली आहे.कोयना पाणलोट क्षेत्रात आज अखेर कोयना २ हजार ३५० नवजा २ हजार २३५ महाबळेश्वर २ हजार ३१८ मिलिमिटर पावसाची नोंद झाली आहे.

प्रवीण गायकवाड यांच्यावर झालेल्या भ्याड हल्ल्याचा कळंब येथे निषेध

आरंभ मराठी | कळंब

संभाजी ब्रिगेडचे नेते प्रवीण गायकवाड यांच्यावर नुकताच झालेला भ्याड हल्ला हा लोकशाही आणि सामाजिक सलोक्याविरोधातील कृत्य असून या घटनेचा तीव्र निषेध करत संभाजी ब्रिगेडच्या वतीने तहसीलदारांना निवेदन सादर करण्यात आले. अक्कलकोट (जि. सोलापूर) येथे १३ जुलै २०२५ रोजी संभाजी ब्रिगेडचे राज्यस्तरीय नेते प्रवीण गायकवाड यांच्यावर काही समाजकटकांनी शाई फांकून जीवघेणा हल्ला करण्याचा प्रयत्न केला होता. या घटनेच्या निषेधार्थ संभाजी ब्रिगेडच्या वतीने आज कळंब येथील तहसीलदार कार्यालयात आंदोलन करून निवेदन

सादर करण्यात आले.तहसील कार्यालयासमोर झालेल्या या निषेध आंदोलनात अनेक कार्यकर्ते सहभागी झाले होते. निषेधाच्या घोषणा देत त्यांनी घटना विरोधात आपला रोष व्यक्त केला. या निवेदनावर संभाजी ब्रिगेडचे प्रदेश संघटक अतुल गायकवाड, जिल्हाध्यक्ष एंड. तानाजी चौधरी, एंड. अशोक चौंदे, महेश कोळपे, आशुबा चौंदे, चेतन कात्रे, अक्षय मुळीक, विलास गुंड, मुकुंद शेळके, शरद जाधव, अनिल गायकवाड, भैर्या पवार, शरद शेळके, सुंदर बापू लोमटे, इम्रान मिर्झा, ज्योतीताई सपाटे, तसेच अनेक सामाजिक कार्यकर्त्यांनी स्वाक्षऱ्या करून आपला तीव्र निषेध नोंदवला. तहसीलदारांनी निवेदन स्वीकारून योग्य ती कारवाई केली जाईल, असे आश्वासन दिले.

जुनी पेन्शन योजना त्वरित लागू करा

कोअर कमिटी जिल्हा शाखेची शासनाकडे मागणी

आरंभ मराठी | धाराशिव

महाराष्ट्र शासनार्ते सर्वोच्च न्यायालयात सादर करण्यात आलेल्या शपथपत्राची प्रत देण्यात यावी, जुनी पेन्शन योजना त्वरित लागू करावी,अशी मागणी शिक्षण संघर्ष संघटना जुनी पेन्शन कोअर कमिटी जिल्हा शाखेच्या वतीने जिल्हाधिकाऱ्यांकडे निवेदनाद्वारे करण्यात आली आहे.निवेदनात म्हटले आहे की महाराष्ट्र राज्य जुनी पेन्शन कोर कमिटी व शिक्षण संघटनेच्या अध्यक्षा डॉ.संगीता शिंदे -बोडे यांनी ८ व ९ जुलै रोजी आझाद मैदान मुंबई येथे आंदोलन स्थळाच्या शिफ्टमंडळाला शालेय शालेय शिक्षणमंत्री दादाजी भुसे यांनी दिलेले आश्वासन दिनांक १ नोव्हेंबर २००५ पूर्वी नियुक्त खाजगी विनाअनुदानित,अशतः अनुदानित असलेल्या व २००५ नंतर १००% टक्के अनुदानावर आलेल्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना १९८२ ची जुनी पेन्शन लागू करण्यासाठी महाराष्ट्र शासनार्ते सर्वोच्च न्यायालयात शपथपत्र दाखल करण्यात न आल्यामुळे १४ व १५ जुलैपासून संघटनेच्या राज्यातील पेन्शन पीडित बांधवांच्या समवेत आझाद मैदान येथे आंदोलन करण्याचा पवित्रा घेण्यात आला होता.परंतु अधिदेशन काळात मुंबई येथे संघटनेच्या अध्यक्षा डॉ.संगीता शिंदे

बोडे यांनी ८ व ९ जुलै रोजी शिक्षण मंत्री दादाजी भुसे यांची भेट घेतली असता शासनार्ते जुन्या पेन्शनबाबत सकारात्मक शपथपत्र सर्वोच्च न्यायालयात सादर करण्यात आले असून, लवकरच जुनी पेन्शन बाबत कार्यवाही करणार असल्याचे आश्वासन दिले आहे तसेच ७ व ८ जुलै रोजी आझाद मैदान येथे झालेल्या आंदोलनात शिफ्टमंडळासोबत हाच पुनर्विचार शिक्षण मंत्री दादाजी भुसे यांनी केला आहे तसेच शिक्षण राज्यमंत्री पंकज जी भोयर यांनी सभागृहात सुद्धा असेच मत व्यक्त केले आहे. परिणामी शिक्षण मंत्र्याच्या शब्दाला दिनांक १५ जुलै रोजीचे नियोजित आंदोलन स्थगित करण्यात आले आहे. परंतु या सकारात्मक शपथपत्रात नेमके काय असेल ?, हे जाणून

प्रवीण गायकवाड यांच्यावरील भ्याड हल्ल्याला जळजळीत प्रत्युत्तर मिळणार-संभाजी ब्रिगेडचा उमरगा येथे निर्धार

विचारांची लढाई विचारानेच, परंतु मुद्दयाला मुद्दयाने आणि गुधाला गुधाने उत्तर देण्याचा इशारा

आरंभ मराठी | उमरगा

अक्कलकोट येथे संभाजी ब्रिगेडचे महाराष्ट्र प्रदेशाध्यक्ष प्रवीण गायकवाड यांच्यावर भाजपचा कार्यकर्ता दिपक काटे व त्याच्या साथीदारांनी केलेल्या भ्याड हल्ल्याचा उमरगा येथे संभाजी ब्रिगेड, समविचारी संघटना आणि विविध राजकीय पक्षांच्या वतीने तीव्र शब्दांत निषेध करण्यात आला. या पार्श्वभूमीवर मंगळवारी (ता. १५ जुलै) उमरगा तहसील कार्यालयात तहसीलदार गोविंद येरेसे यांना निवेदन सादर करण्यात आले. यावेळी मराठा सेवा संघाचे भूमिपुत्र वाघ, माजी जिल्हा परिषद सदस्य हरिष डावरे, काँग्रेस अल्पसंख्याक जिल्हा उपाध्यक्ष पी. ए. इनामदार, वंचित बहुजन आघाडीचे जिल्हाध्यक्ष राम गायकवाड, संभाजी ब्रिगेड महिला आघाडी तालुकाध्यक्ष शितल भोसले, जिजाऊ ब्रिगेडच्या प्रदेश प्रवक्त्या रेखा सूर्यवंशी, इतिहास अभ्यासक मोहन जाधव, संभाजी ब्रिगेडचे तालुकाध्यक्ष अण्णासाहेब पवार आदींनी मनोगत व्यक्त केले. यावेळी उपस्थितांनी प्रवीण गायकवाड यांच्या आक्रमक नेतृत्वाचे जोरदार समर्थन करत हल्लेखोरांवर तात्काळ कठोर कारवाई करण्याची जोरदार मागणी केली. त्यांनी स्पष्टपणे नमूद केले की, प्रवीण गायकवाड यांच्या कार्यमुळे समाजातील अन्याय, अंधश्रद्धा आणि पाखंडाविरुद्धचा लढा अधिकच धारदार झाला आहे. तर यावेळी बोलताना वक्त्यांनी सांगितले की, हल्लेखोरांनी काळी शाई

फेकून समाजाच्या विचारांवर आघात करण्याचा भ्याड प्रयत्न केला, मात्र ही काळी शाईच समाजाजगृतीची मशाल बनणार असल्याचा निर्धार व्यक्त करण्यात आला. प्रवीण गायकवाड यांनी अन्यायकारक व्यवस्थेविरोधात आक्रमक भूमिका घेतली असून त्यांच्या विचारांनी लाखो युवकांना प्रेरणा दिली आहे. अक्कलकोट येथील हल्ला केवळ त्यांच्यावर नाही, तर सत्य, विचार व प्रबोधनावर हल्ला आहे, असे ठाम मत व्यक्त करण्यात आले.या निषेध आंदोलन कार्यक्रमास

काँग्रेसचे विजय वाघमारे, अर्जुन बिराजदार, राष्ट्रवादीचे शंतनु रेणार, जिजाऊ ब्रिगेडच्या सुनंदाताई माने, श्वेताताई मुाळे, रेखाताई पवार, प्रीतीताई जाधव, दिपू सुलतान गुपचे बाबा कुशेरी, हुसेन तांबोळी, संभाजी ब्रिगेडचे गाविंद सोबाजी, सुरज देशमुख, काशिनाथ पाटील, राजेंद्र माळी, बिभीषण कांबळे, सदानंद कांबळे, इसाक शेख, प्रदीप पाटील, नागेश स्वामी, शिवकांत पतंगे, हनुमंत सुरवसे यांच्यासह अनेक पदाधिकारी व कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

विद्यार्थ्यांच्या कल्पकतेला नवे पंख, नवनिर्मिती आणि साहित्य हाताळत वाढतेय शिक्षणातील गोडी

पिंपळा खुर्द येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेचा प्रेरणादायी उपक्रम

आरंभ मराठी | तुळजापूर

शिक्षण मंत्रालय व समग्र शिक्षण अभियानाच्या पुढाकाराने 'निपुण भारत' या शैक्षणिक अभियानांतर्गत राज्यातील शाळांमध्ये विविध शैक्षणिक साहित्याच्या पेढ्यांचे वितरण करण्यात आले आहे. यामागील मुख्य उद्देश विद्यार्थ्यांमध्ये मूलभूत साक्षरता आणि संख्याज्ञान वाढवणे, तसेच त्यांच्यामध्ये विषयांची समज स्पष्ट करणे हा आहे. जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा पिंपळा खुर्द येथील उपक्रम त्याचे उत्तम उदाहरण ठरत आहे. शाळेतील इयत्ता तिसरीतील विद्यार्थ्यांनी मराठी, गणित, इंग्रजी आणि परिस्पर अभ्यास या विषयांतील शैक्षणिक साहित्याचा अतिशय कल्पकतेने व उत्साहाने वापर केला. शिक्षक विठ्ठल नरवडे यांनी साहित्य हाताळणी, त्याचा वापर व मुलांनी कल्पकता कशी दाखवावी याचे मार्गदर्शन केले. या उपक्रमातून विविध आकारांची ओळख, प्रतिमा बनवणे,

वर्णमाला, संख्यांची समज, संकल्पना स्पष्ट करणे, वाचन-लेखन क्षमता वाढवणे आदी बाबतीत या साहित्याचा मोठा उपयोग झाला आहे. या साहित्य पेढ्यांमध्ये समाविष्ट असलेल्या आकर्षक, रंगीत आणि स्पर्शाल्मक वस्तूमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये शिकण्याची गोडी वाढलेली दिसून आली. शिक्षण हे फक्त पुस्तकांपुरते मर्यादित न राहता प्रत्यक्ष कृतीतून अनुभव घेता येते, हे या उपक्रमातुळे अधोरेखित झाले आहे. विद्यार्थी वर्गातील मुलांनी स्वतःच्या कल्पनाशक्तीचा वापर करून विविध प्रतिमा तयार केल्या, आकृती बांधल्या, खेळत-शिकत शिक्षण घेतले. विशेषतः कारक कौशल्यविकसनाच्या दृष्टीने ही शैक्षणिक साधने उपयुक्त ठरली. विद्यार्थ्यांनी या साहित्याचा वापर करून व्यक्त होण्याची संधी मिळवली. खेळातून व कृतीतून मिळणाऱ्या ज्ञानामुळे ते अधिक आत्मसात करू लागले. शिक्षकांच्या मार्गदर्शनात झालेला हा शिक्षणाचा प्रयोग

कृतीतून शिक्षणाचा आनंद घेण्यासाठी उपक्रमाचा फायदा

अशा उपक्रमांमुळे शिक्षण केवळ पुस्तकापुरते मर्यादित न राहता कृतीतून शिकू शकतात. कार्यक्रम व शैक्षणिक साहित्य हाताळताना त्यांची निरीक्षणशक्ती, विचारशक्ती आणि निर्णयक्षमता विकसित होते. समूहामध्ये काम करताना मुलांमध्ये सहकार्य, नेतृत्व व संवाद कौशल्य आत्मसात होतात. शैक्षणिक साहित्य हाताळण्याच्या प्रक्रियेतून मुलांना संकल्पना अधिक स्पष्ट व समजण्यास सुलभ होतात. या उपक्रमांमुळे शाळेतील वातावरण आनंदी व शिक्षणात रस निर्माण करणारे बनते.

विठ्ठल नरवडे

शिक्षक - पिंपळा खुर्द

निर्मिती नागरी सहकारी पतसंस्थेचे उद्घाटन

आरंभ मराठी | धाराशिव

दुर्बलांना मदत करतो आणि सबळांची मदत घेतो तो सहकार. या सहकार क्षेत्राला १२५ वर्ष पूर्ण होत आहेत. निर्मिती नागरी सहकारी पतसंस्था ही येणाऱ्या काळात धाराशिव जिल्ह्यात सहकारी क्षेत्रात नाव लौकीक करेल अशी अपेक्षा न्यू सातारा ग्रुप ऑफ को -ऑपरेटिव्हचे संचालक राजाराम निकम, जेष्ठ विधीज अॅड. मिलींद पाटील, वकील नागरी सहकारी पतसंस्थेचे अध्यक्ष तथा जेष्ठ विधीज अॅड. राजेंद्र धाराशिवकर, जनता सहकारी बँकेचे संचालक आशिष मोदीना, माजी नगराध्यक्ष दत्ता बंडगर यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

निर्मिती नागरी सहकारी पतसंस्थेचे उद्घाटन

उद्घाटन मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले. या कार्यक्रमात प्रमुख अतिथी म्हणून ते बोलत होते. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी सम र्थभक्त मोहनबुवा रामदासी तर प्रमुख अतिथी म्हणून न्यू सातारा ग्रुप ऑफ को -ऑपरेटिव्हचे संचालक राजाराम निकम, जेष्ठ विधीज अॅड. मिलींद पाटील, वकील नागरी सहकारी पतसंस्थेचे अध्यक्ष तथा जेष्ठ विधीज अॅड. राजेंद्र धाराशिवकर, जनता सहकारी बँकेचे संचालक आशिष मोदीना, माजी नगराध्यक्ष दत्ता बंडगर यांची प्रमुख उपस्थिती होती. कार्यक्रमाची सुरुवात दिपप्रज्वलानाने करण्यात आली. यावेळी बोलताना सर्व मान्यवरांनी संस्थेच्या वाटचालीस शुभेच्छा देवून संस्थेच्या कार्याविषयी अनमोल मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक संस्थेचे सचिव गजानन नारीकर यांनी केले. प्रास्ताविकात त्यांनी संस्था स्थापनेमागील माहिती दिली. सुत्रसंचालन संचालक गजानन धुर्गिकर तर आभार संचालक निलेश कुलकर्णी यांनी मानले. कार्यक्रमासाठी शहरातील व्यावसायिक, मित्रमंडळी, नागरीक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

पावसाची महिनाभरापासून दडी; खरीप पिके संकटात

सोयाबीनवर अळीसह येलो मोझॅक तर उडदावर मावा रोगाचा हल्ला

सुरज बागल | आरंभ मराठी

तुळजापूर – मे आणि जून महिन्यात पडलेल्या दमदार पावसामुळे तुळजापूर तालुक्यातील शेतकऱ्यांनी सोयाबीन, उडीद, तूर, मूग या पिकाची मोठ्या प्रमाणावर पेरणी केली. मात्र जवळपास एक महिन्यापासून पावसाने दडी मारल्याने सोयाबीन फुलधारणेच्या अगोदरच कोमेजून जात असून, त्यावर अळीचा देखील मोठ्या प्रमाणावर प्रादुर्भाव झालेला दिसून येत आहे. तर मुग

व उडीद यावर मावा रोग पडल्याने त्याची वाढ खुंटून हे पीक चक्क वाया जाण्याच्या मार्गावर आहे. दोन-तीन दिवसात पाऊस नाही पडला तर हजारो हेक्टर वरील सोयाबीन व अन्य पिके धोक्यात येऊन शेतकरी मोठ्या अडचणीत सापडण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. मे महिन्याच्या दुसऱ्या पंधरवड्यात दमदार पावसाने हजेरी लावली. त्यामुळे यावर्षी शेतकऱ्यांनी लवकरच चाड्यावर मुठ धरली. तुळजापूर तालुक्यातील जवळपास ९५ टक्के

क्षेत्रावर पेरणी झाली असून, एकूण १ लाख ५ हजार १८० हेक्टरवर शेतकऱ्यांनी पेरणी केली आहे. त्यामध्ये एकट्या सोयाबीनची ८६ हजार ९८१ हेक्टर एवढी पेरणी झाली आहे. तर तूर ७२७० हेक्टर, उडीद ४९८९ हेक्टर तर मुगाची ४७५० हेक्टरवर पेरणी झाली आहे. सुरुवातीच्या काही दिवसात पिके चांगली दिसत होती. मात्र गेल्या एक महिन्यापासून एकही मोठा पाऊस झाला नसल्याने शेतकरी संकटात सापडला आहे. ऐन फ

ुलधारणेच्या अवस्थेत कडक ऊन पडत असल्याने ही पिके कोमेजून जात आहेत. पाऊस नसल्याने पावसाअभावी पडणाऱ्या विविध रोगांचाही फटका या पिकांना बसत असून अळी, मावा हे रोग मोठ्या प्रमाणावर पसरत आहेत. पाऊस न पडता नुसत्या ढगाळ वातावरणाच्या निर्मितीमुळे पानावर अळीचा प्रादुर्भाव होत आहे. ज्या शेतकऱ्याकडे पाण्याची सोय आहे ते शेतकरी ठिबक सिंचन, तुषार सिंचन याचा वापर करून पाणी

फवारणीवरच होतोय मोठा खर्च

पिकावर रोगांचे संकट आल्याने हजारो रुपयांची कीटकनाशके घेऊन शेतकऱ्यांना फवारणी करावी लागत आहे. त्यामुळे मोठा आर्थिक भुईड शेतकऱ्यांना सहन करावा लागत आहे. पाऊस असेल तरच फवारणी केलेल्या पिकांना त्याचा फायदा होतो. मात्र, पाऊसच नसल्याने फवारणी केलेला खर्चदेखील वाया जात आहे. मागील चार दिवसांपासून उन्हाची तीव्रता देखील मोठ्या प्रमाणात वाढली असून, बळीराजा चिंताग्रस्त दिसत आहे. सध्या सुरू असलेले पुनर्वसू नक्षत्र संपूर्ण कोरडे गेल्यामुळे बळीराजाची चिंता वाढली आहे.

चार दिवसात पाऊस न झाल्यास मोठे नुकसान

हजारो रुपयाचे बियाणे व खते आणून पेरणी केली आहे. सध्या पावसाने उघड दिल्यामुळे पिके कोमजून जात आहेत. आगामी काही दिवसात पाऊस न झाल्यास ही पिके हातातून जाऊन मोठे आर्थिक नुकसान होणार आहे.

मेहबूब शेख
शेतकरी, कात्री ता. तुळजापूर.

पाऊस नसल्याने रोगांचा प्रादुर्भाव

उसनवारी करून बियाणे तसेच खते आणली आहेत. चांगल्या उत्पन्नाची आशा बाळगून पेरणी केली आहे. मात्र, आता रोगांचा प्रादुर्भाव मोठ्या प्रमाणावर झाला असून पाऊस नसल्याने पिके कोमेजून जात आहेत.

शेख चौगुले
शेतकरी, सांगवी मार्डी.

पिकांना पावसाची गरज

उडदावर मावा रोग पडल्याने त्याची वाढ खुंटली असून सोयाबीनवर देखील अळी दिसून येत आहे. एकूणच हा खरीप हंगाम हातातून जाण्याची शक्यता असून, मोठे आर्थिक नुकसान होणार आहे. सध्या पिकांना पावसाची खूप गरज असून, चार दिवसात पाऊस पडला तरच पिके जगतील.

मारुती नागदे
शेतकरी, सारोळा ता. तुळजापूर.

देऊन पिके जगवण्याचा प्रयत्न करत आहेत. मात्र अनेक शेतकऱ्यांकडे पाण्याची उपलब्धता नसल्याने त्यांची पिके वाया जाण्याची शक्यता

निर्माण झाली आहे. त्यामुळे आगामी काळात लवकर पाऊस न झाल्यास खरीप हंगाम हातातून जाण्याची भीती शेतकरी व्यक्त करत आहेत.

नूतन विद्यामंदिर येथे सखी सावित्री शालेय समितीची आढावा बैठक उत्साहात

आरंभ मराठी | धाराशिव

समाजात महिलांच्या सशक्तीकरणासाठी शिक्षण क्षेत्रातही महिलांचा सक्रिय सहभाग अत्यंत आवश्यक आहे. हाच उद्देश लक्षात घेऊन नूतन प्राथमिक विद्यामंदिर येथे ‘‘सखी सावित्री शालेय समिती’’ ची स्थापना करण्यात आली आहे. या समितीचा उद्देश पालक महिलांना शाळेच्या कार्यामध्ये प्रत्यक्ष सहभागी करून घेणे, मुलींच्या शिक्षणास चालना देणे आणि शाळेतील वातावरण अधिक सुरक्षित व समंजस बनवणे हा आहे. सावित्रीबाई फुले यांच्या प्रेरणेतून ही समिती कार्यरत राहील. या आढावा बैठकी प्रसंगी उपस्थित प्रमुख पोलिस उपनिरीक्षक अनघा गोडगे यांनी महिलांच्या भूमिकेचे महत्त्व अधोरेखित करत शालेय विकासामध्ये त्यांचा सहभाग प्रेरणादायी ठरेल, असे प्रतिपादन केले. तसेच सर्व व्यवस्थेची पाहणी केली असता, मुलींच्या सुरक्षिततेची योग्य काळजी

या ठिकाणचे असणारे मुख्याध्यापक यांनी उत्तम प्रकारे केल्यामुळे त्यांचे विशेष कौतुक करण्यात आले. यावेळी विद्यार्थिनींच्या सम स्या व गरजा ओळखणे,स्वच्छता, आरोग्य व पोषण याबाबत जनजागृती,मुलींमध्ये आत्मविश्वास वाढवण्यासाठी विविध कार्यशाळा, पालक-शिक्षक समन्वय वाढवणे यावर चर्चा करण्यात आली. या उपक्रमाम

ुळे शाळा व पालक यांच्यातील नातेसंबंध अधिक दृढ होतील व विद्यार्थिनींच्या सर्वांगीण विकासासाठी नवा अध्याय सुरू होईल, असा विश्वास शाळेचे मुख्याध्यापक प्रदीपकुमार गोरे यांनी व्यक्त केला. या बैठकीसाठी समितीचे सदस्य मनिषा माने, गायकवाड, संजय जाधव, राम मुंडे तसेच शाळेतील सर्व शिक्षिका उपस्थित होत्या.

अनाथ बाळांना आई-वडिलांची माया देणाऱ्या धाराशिव अंकुर शिशुगृहाला रोटरी क्लबने मदतीचा हात दिला आहे. धाराशिव रोटरी क्लबचे नवनिर्वाचित अध्यक्ष रणजीत रणदिवे आणि सचिव प्रदीप खामकर यांनी आपले दातृत्वाच्या भावनेने ही मदत केली यावेळी ‘अंकुर शिशुगृहात दोघांचाही सत्कार करण्यात आला. यावेळी अध्यक्ष रणजीत रणदिवे म्हणाले, ‘‘रोटरी क्लबच्या माध्यमातून समाजातील शैवट्या घटकापर्यंत मदतीचा हात पोहोचवण्याचा आमचा प्रयत्न असेल. विशेषतः अनाथ व गरजू मुलांसाठी उपयुक्त उपक्रम हाती घेतले जातील.’’ सचिव प्रदीप खामकर यांनीही आपल्या भावना व्यक्त करताना सांगितले, ‘‘आपल्याकडील संसाधने समाजासाठी वापरणे हेच रोटरीचे खरे ध्येय आहे.कार्यक्रमादरम्यान धाराशिव जिल्हा रोटरी क्लबने ‘अंकुर शिशुगृह’ संस्थेला आर्थिक मदत दिली, जी शिशुगृहातील मुलांच्या संगोपनासाठी उपयुक्त ठरणार

आरंभ मराठी | धाराशिव

आहे.या वेळी क्लबचे अध्यक्ष रणजीत रणदिवे, सचिव प्रदीप खामकर, अंकुर शिशुगृहाचे सदस्य फेरोज पल्ला, तसेच शिशुगृहाचे अधीक्षक ईश्वर राठोड उपस्थित होते. ‘अंकुर शिशुगृह’ ही धाराशिवमधील एक विशेष दत्तक संस्था असून, अनाथ व दुर्लक्षित बालकांच्या निवाऱ्याचे व पुनर्वसनाचे कार्य करत आहे. या संस्थेच्या सेवाकार्यात

सामाजिक संस्था, विविध संघटना व नागरिकांनी सहकार्य करावे, असे आवाहन याप्रसंगी करण्यात आले.‘‘या निरागस चेहऱ्यांमागे असलेल्या वेदना समजून त्यांना जीवनाचा नवा आशय देणं हीच खरी समाजसेवा आहे. ‘अंकुर’सारख्या संस्थांना सहकार्य करून आपणही या प्रयत्नाचा भाग व्हावं,’’ असे आवाहन आयोजकांनी केले.

दिनेश बागल यांची भाजप तुळजापूर ग्रामीण युवा मोर्चा तालुकाध्यक्षपदी नियुक्ती

आरंभ मराठी | तुळजापूर

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी, मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस व प्रदेशाध्यक्ष चंद्रकांत पाटील यांच्या नेतृत्वात भारतीय जनता पार्टीचे संघटन

मजबूत करण्याच्या उद्देशाने, तुळजापूर तालुक्यातील युवा नेतृत्व म्हणून दिनेश बागल यांची भाजप युवा मोर्चा तालुकाध्यक्ष पदावर नियुक्त करण्यात आली आहे. महादेव आणणासाहेब जाधव (मंडळ अध्यक्ष, तुळजापूर ग्रामीण) यांनी अधिकृत पत्रकाद्वारे ही घोषणा केली. विविध राजकीय, सामाजिक कार्यमिथून सक्रिय सहभाग नोंदवणारे दिनेश बागल

यांची ही निवड कार्यकर्त्यांमध्ये उत्साह निर्माण करणारी ठरली आहे. दिनेश बागल यांनी पक्षवादीसाठी कटिबद्ध राहून नवयुवकांमध्ये भाजपचे विचार पोहोचवण्याचे काम करण्याचा निर्धार व्यक्त केला आहे. त्यांच्या नेतृत्वाखाली युवा मोर्चा अधिक सक्रिय, संघटित व जोमदार कार्य करेल, असा विश्वास पक्ष पदाधिकाऱ्यांनी व्यक्त केला आहे.

जिजामाता नगर येथील महिला स्वच्छतागृहाची दुरवस्था

आरंभ मराठी | तुळजापूर

तुळजापूर शहरातील जिजामाता नगर येथील महिला स्वच्छतागृहाची दुरावस्था झाली असून याबाबत निवेदनाद्वारे दुरुस्तीची मागणी सामाजिक कार्यकर्ते बालाजी तट

यांनी मुख्याधिकारी नगरपरिषद तुळजापूर यांच्याकडे केली आहे. याबाबत अधीक माहिती अशी की, जिजामाता नगर येथील महिला स्वच्छतागृहाची गेल्या चार ते पाच वर्षांपासून स्वच्छता न झाल्याने बंद अवस्थेत आहे. यामुळे संपूर्ण परिसरात प्रचंड घाण

तसेच दुर्गंधी व अस्वच्छता पसरली आहे यामुळे या भागातील नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आहे. यामुळे महिलांना मोठ्या प्रमाणात

त्रासाला सामोरे जावे लागत असून याबाबत या स्वच्छतागृहाची दुरुस्ती करून स्वच्छता करावी अशी मागणी बालाजी तट यांनी केली आहे.

उमरगा जिल्हा परिषद हायस्कूल येथे माहेरची ओढ उपक्रमांतर्गत गरजू विद्यार्थीनींना मदत

आरंभ मराठी | उमरगा

उमरगा शहरातील जिल्हा परिषद हायस्कूल येथे माहेरची ओढ उपक्रमांतर्गत वैशाली कैलास आष्टे आणि विद्या दुष्यंत पाटील यांनी प्रशालेचे मुख्याध्यापक पदाकर मोरे यांच्याकडे आर्थिक मदत सुपूर्द केली. ‘माहेरची ओढ’ या उपक्रमाच्या संकल्पक सरिता उपासे यांच्या संकल्पनेतून हा उपक्रम सर्वत्र राबविण्यात येत आहे. प्रत्येक विवाहीत स्त्रीला आपल्या माहेर बदल एक प्रकारची ओढ असते. आपले महिने राहतील घर, शेती, शेजारी, भावकी व एकूणच माहेरचे गाव याबद्दल आपुलकी असते. या आपुलकीलाच सकारात्मक आणि सक्रिय रूप देण्याची संकल्पना मांडली. या अंतर्गत प्रत्येक स्त्रीने आपल्या माहेरच्या शेतात एक फळाचे झाड लावावे जेणेकरून पुढील चार-पाच वर्षात त्याला फळ येईल. तसेच माहेरच्या गावातील शाळेतील गरजू विद्यार्थीनीला

शैक्षणिक साहित्य घेण्यासाठी मदत करणे तसेच आपल्या वाढदिवसाच्या दिवशी माहेरातील शाळेस एक पुस्तक भेट देणे असे या उपक्रमाचे स्वरूप आहे. सरिता उपासे यांनी ही संकल्पना आपल्या मैत्रीणीसमोर मांडली. त्याला उत्स्फूर्त असा प्रतिसाद मिळत आहे. या महिला स्वतः आपल्या मैत्रिणींना जास्तीत जास्त या उपक्रमात सहभागी करून घेत आहेत. आपल्या माहेरच्या मैत्रीणींशी संपर्क साधून या उपक्रमाचे स्वरूप समजून सांगत आहेत आणि ही

एक प्रकारे साखळी वाढत चालली आहे. उमरगा तालुक्यासोबतच इतर तालुका आणि जिल्ह्यातही हा उपक्रम राबविला जात आहे. जि.प.प्रशालेत गरजू विद्यार्थीनींना शैक्षणिक साहित्यासाठी वैशाली कैलास आष्टे आणि विद्या दुष्यंत पाटील यांनी आर्थिक मदत मुख्यध्यापकांकडे सुपूर्द केली. याप्रसंगी साधन व्यक्ती अयोध्या विगुरे, शशीकला राठोड, पार्वती माशाळकर, रमेश ममाळे, सहशिक्षक शिल्पा चंदनशिवे, गोविंद जाधव आदी उपस्थित होते.

गावाशी भावनिक नाते निर्माण करणारा उपक्रम

माहेरची ओढ या उपक्रमांचे स्वरूप म्हणजे विवाहीत स्त्रिने आपल्या माहेरशी ऋणानुबंध वाढतील यासाठी प्रयत्न करणे. माहेरातील मंदिरातील बांधकामात कळस चढविण्याच्या कामात माहेरवाशिणी आर्थिक मदत करणे. तसेच वाढदिवसादिवशी एक पुस्तक शाळेला भेट द्यावे. या उपक्रमामुळे वृक्षारोपण आणि वृक्षसंगोपण होईल, मुलींच्या शिक्षणासाठी मदत होऊन महिला सबलीकरण होईल, तसेच वाचन संस्कृती वाढीस लागेल. या उपक्रमामुळे माहेरच्या माणसांशी, माहेरच्या गावाशी एक प्रकारे भावनिक नाते निर्माण होईल.

सरिता उपासे

दिव्यांग, शेतकरी आणि उपेक्षित घटकांच्या न्याय्य मागण्यांसाठी सरकारकडे आवाज

दिव्यांग संघटना प्रहारच्या वतीने जिल्ह्यातून सर्व तालुक्यात निवेदन सादर

आरंभ मराठी | तुळजापूर

प्रहार जनशक्ती पक्षाचे नेते बच्चू कडू यांच्या नेतृत्वाखाली सुरू झालेल्या दिव्यांग क्रांती आंदोलनाच्या पार्श्वभूमीवर धाराशिव जिल्ह्यातील सर्व तालुक्यांमधून प्रहारच्या कार्यकर्त्यांनी तहसील कार्यालयांमध्ये निवेदन सादर करत सरकारकडे दिव्यांग, शेतकरी व उपेक्षित घटकांच्या मागण्यांकडे तातडीने लक्ष देण्याची जोरदार मागणी केली. दिनांक ७ जुलैपासून सुरू असलेली ही जनजागृती पायदळ यात्रा सुमारे ३०० किमी अंतर पार करत असून, यामार्फत सरकारचे लक्ष समाजातील वंचित, दिव्यांग,

महिला, युवक व शेतकरी वर्गाच्या प्रश्नांकडे वेधले जात आहे. निवेदनाद्वारे अंतर्गत महत्वाच्या मागण्या मांडण्यात आल्या. त्यामध्ये दिव्यांगांसाठी किमान ६००० मासिक म

नानधन, स्वतंत्र घरकुल योजना, दिव्यांग भवन, शैक्षणिक आरक्षण, रोजगारसाधन, डिजिटल साधने, क्रीडा-शिक्षण क्षेत्रातील योजना, व ५%

पुनर्वसनाच्या योजनाही सुचविण्यात आल्या आहेत. जर शासनाने या मागण्यांकडे दुर्लक्ष केले, तर २ ऑक्टोबर २०२५ रोजी राज्यभर तीव्र आंदोलन छेडले जाईल, असा इशारा यावेळी देण्यात आला. यावेळी धाराशिव जिल्ह्यातील आठही तालुक्यातील प्रहार संघटनेचे कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. या निवेदनामार्फत तहसीलदारांनी या मागण्या शासनाकडे पोहोचवून त्या तातडीने अंमल लागू पाण्यात आली. अन्यथा, प्रहार जनशक्ती पक्ष वंचितांच्या हक्कासाठी अधिक आक्रमक आंदोलन राबवेल, असा निर्धार यावेळी व्यक्त करण्यात आला.